

S 376 (29)

K 32/22

B Mogaesi.

"History of Moleksane's
Ratsung, and historical
names of their country"

6p (9/-)

376

1. Ditaba tsa boxoloxolo [O] B. Mogorosi, K32/22
 tsa sethaba card Sheensport Bantu School, 1/4
 376⁽²⁹⁾ ~~index~~ 19 OCT 1939 P.O. Box 26, Up (91)
 Bataung. Taung of Moletsane Twerespruit (91)

Kxosi ya Bataung e e itsoeng thate e ne e le Moletsane
 Ke ena kxosi e e ileng ya busa sethaba sa Bataung
 mehlang ya boxoloxolo. Ka nako ena, Bataung ba ne ba
 bidiusa Basoti. Basoti ke xone ba ne ba thsela ka diphe
 ofole tsa naxa ke fa ba thea fa bojang yuz moreeka.
 Xature ka nako yea Bataung ba ile ba lup ~~am~~ ^{am} ba di koo
 to le Barolong. Bataung ba ne ba sa le kwa Meksutlong, ma
 ba ntae ba busiwa ke kxosi Moletsane. Bataung ba xapa
 di kxomo fa Barolongha di isa kwa ma xaxabo.
 Barolong ba bolaya Kramphiki kala ya xa Moletsane.
 Bataung le bona ba bolaya Thsake e leng kala ya ~~sa~~ ^{kxosi} ya
 Barolong. Xature e ne e re fa la nyefolana ba re: 'Kramph
 pi Rong'. 'Thsake le ene kxosi'. Molauti yjo moxolo wa
 xa Moletsane e ne e le Rakxolomonwane ka nako yea.
 Kxolomonu Rakxolomonwane e ne e le motho wji, la xa
 Rakhini. Ka tsaki ye lengue fa ba bolake letholō.
 a telekua ke tau ya tsete, mase a sa mo ya seo the
 la yohana. Me fatho ba bangue ba mo thusa ba e bolake
 Me ka e ne e le tsoxeng kxosi, bare ke Motaung wa
 Rophini ka a seile tau e tsete. Moletsane ke manwa
 Nophetha. Mmaqwe ke Mamotello. Manna a bana ba xa Moletsane
 re: Moeketi, Mokarwane, Moxeeli, Raboroko, Monyake, Monane
 le Ntsweli. Ba basetana ke: Makxosi, Mamocheti.

Some mentioned Ellenberger p. 369. incomplete moretlo/

ra 6

Moretto, Kxanthse le Mariama. Moletsane e ne e le Motaung. Me sebōho sa xarqwe ke tau ya dikxowa. Xo bolelwa xone thaimoloxong ya ba xa moletsane e ne e se Bataung, me e ne e le Bamakxwana ye ba tsam emhlang nhleng ya Bokwene. Moletsane a tswa Mekwatteng a ya Lesotho fa thabeng ya Maboloka. Xatwe e ne e re ka tsatsi ye lengwe. Lerothodi a romela molaetsa kwa xo moletsane xone a romele batho ba ba yang xo mothusa. Ke fa Moletsane a raya Bataung are: "Gatwe e karetshe xa Lerothodi! tsayang dibolao me lo ye xo thusa. E rile fa Lerothodi a santse a dutse a thoha ke a bona Bataung ba tla ka ntwa. Me fa a bona xone ba ya kee ka dibolao, ba re ba xopatshe xone ke ntwa. Me are ke ne ke re lo tle xo thaxola masimo. Ke fa Lerothodi a tlaa re Bataung ke taseale, ba seke ba thlola a laolwa ke ope, le xone ba se ke ba thlola ba thaxola, fa e se xo nna balwani ba dintwa fela. Bataung ba kxaxoxane dihlopha tse tharo. Xatwe ba ne, ba kxaxoxana kwa Maamusa fa, ba langwe ba tla mekwatteng hore ba sala Maamuse kxosi ya bone e le Mocheti. Fa Moletsane a ya Lesotho, Bataung ba langwe ba sala mekwatteng ba sena kxosi. Le faanong 'la sale xone. Ba ts langwe ke ba ba kwa Maboloka, mo Lesotho. Mophethe raqwe Moletsane o swetsa Lesotho. E rile fa Moletsane a sena xo swa, boxosi jwa tsawa ke Mokxeli/

Mokxeli morwa moletsane. Mokxeli o ne a nyetse Mokxetsane
 morwadia Raleseli le mamasedi le Bataung le bone. Bo
 morwa Mokxeli ke bo: Kxethane, Thulo, Kurnels le Monare.
 Ba basetana ke: Lesimole, Makxosi, Mpyampya le Moriana.
 Ke ope maina a bana ba basetana ba sea Mokxeli le
 Makxethane eo. Basadi ba langwe ba sea Mokxeli ke bo
 Mapaulosi le Ma-Kunelere. Kunelere-e ne e le nguana wa
 moradi wa lobedi wa sea Mokxeli. Paulosi e le nguana wa
 moradi wa boraro. Basetana ba moradi yo nosolo ke bo:
 Lesimole le Makxosi. Mpyampya ke wa moradi wa lobedi.
 Moretto le Makxanthse ke ba moradi wa boraro.
 Mokxeli o ne a ^{fura} batho ba xaxwe sentle thata eo
 feta xaxwe. O ne a sa rate dintwa jaha Moletsane, le xone
 a ne a rata Bataung thata. Mokxeli o ne a thoxela
 xaxwe mo Maloloka, me a ya le batho ba xaxwe kwa
 Mohadinyane eo ya xone. E ne e le Kxosana fela eo
 xone xaxwe a xantse a thala. E rile fa Kxosi Moletsane a sena
 eo xone. Mokxeli a xaya boxosi jwa xaxwe me a fura Bataung
 mo Jaung (Leatho), mo seterekeng sa Mohaleshoek. Mokxeli
 Mokxeli o ile a lura le ba sea Monyake kwa Maloloka, le
 luela tefathre (naxa). Monyake e ne e le nguana wa sea Kxosana
 xaxwe Mokxeli, me ke ena yo o neng a xaxa naxa jwa
 Maloloka a re ke ya xaxwe xase ya sea Mokxeli. Me ntwana
 ya lura empá Gromente a ba Kxosanya ba sea ba Kxaleme-
 monyake/

Monyake e ne e le krosana fela a bua nasa ya
 Difateng. Bana ba sa monyake ke bo: Mahlehle le
 Mahlehlengane, ke mavelana me ke ba moradi ^{the} mogolo
 Basetsana ke: Mapuleng, Malonkole Maponeka. E ne ere ka
 fuiso ya sa moksete sa wa tse e kolo e e bidivang
 maksetole me ya senya masimo a Bataung thata.
 Moksete o syle ka ngwasa ya 1914. a setse a xodile
 thata. E rile ka ngwasa ya 1917 fa sa sa bua moksete,
 sa nna le thata e kolo mo naxeng ya Taung ka pula
 e sa ne. E rile fa sa thata nna thata e, sa no sa thile
 ka sa Palo Kala e kolo ya sa moksete e hile e le ngaka
 ya saxwe ya motse le pula. Palo a bolaya nonyane ya
 a xodimo ka molamu. Ke fa pula e thata xana xona.
 Bataung ba ~~thabetsa~~ ditheko tsa bone kua Luting ka di
 bolaya ke thata. Ke fa Palo a boya fahlilla pula sape me
 ya boela ya na Palo e ne e le motaung ke ena. Morua Palo
 yo mongwe ke Thlwane. Boradi ba saxwe ke: Motiche le
 moiponi. Mma-lone ke Sofea. Ene o awetse Mohadinyane.
 Moksete o hithlilwe. Thalang me lebitla la saxwe le teng
 le ntse le thakelwa ke makoa le matosa le diksoni.
 E rile fa moksete a sena sa aua boasi jua thaxodilwa ke
 monnawe eleng Monare. Empa boasi a le jua sa Moekezi
~~at~~ morua Moksete yo mogolo. Ha Moekezi a sena sa nonoha,
 a dula setulo sa boasi ka ngwasa wa 1936. Moekezi o bua
 sentle

K32/22

senly thata, me o rata batho jaaka raqwe mokoceli.
 Moeketsi o nyetsa moiponi morwadia eltsie le Mamoiponi.
 eltsiey ke morwa Kcithrane. Kcithrane ke t motho wa loika
 la kxoni. le ena. Me o na le nasa kura, Thalase.
 Makxate le ene ~~ke kxoni~~ e ne e le kxoni ya Thalase
 Ke motaung wa ba xa Ramonyake. O ne a busa Discija.
 Xa na xa nna le kxang e kxolo mo xare xa xa Makxate
 le mokxeli la sika naxaya, Thalase. Kxoni mokxeli o na
 a re ke ya xaxwe me makxate le ina a re ke ya xaxwe.
 E rile fa makxate a seta a busa ditaba le tra bone,
 Makxate, a re: lefatsa leo ke la me, wena mokxeli, fa o re
 o tra ya boipileto o re o ya mataeng; nna ke tra ya boipi-
 leto bo bo yang le xodimong. Ke fa Mokxeli a roma barongwa
 seo isa ditaba matsieng. E rile fa baronwa ba ise ba thape
 Tsuqing, kea makxate a ba aa sup, a bolaya ke pelo.
 Ke fa Mokxeli a roma batho xore ba ye so busa baronwa
 ba xaxwe ba ise ba fihle matsieng. Mokxeli a swa ka
 kwed kwedi ya bobedi moraso so loso la sea makxate
 makxate e ne e le motaung. Bataung ba lipatau
 sea ba e je. Empa ba e bollela jaaka e kote ke
 morolo wa batho

1/22
376

Polelo ka na sa boholo
2. Nasa ya Lesotho.

12 OCT 1939

B. Mosevan
6
Stensport Banterschool
P.O. Box 26, Tweespruit

K32/22

Nasa ya Lesotho Taung

Dithaba sa na sa Taung ke: Dikwele, Maboloka, Kadime, Lehlaneng, Thaba-Ntata, Siliwa, mahadinyane, Tokotsing, Lalasa sa dikwining. Nakhelane ke Marafeng fela.
Dinoka ke 'so: Lhotjwane, dikpattane, Kolla-pere. Thaba e koo ya ditshaveng tse na ke dikwele. Hot motso e o ileng a dula thabeng ena ke kxosi Moorosi. Thabeng ya Maboloka ke no so, dula kxosi Makwae. Makwae e ne e le morwa morothoane. Ho volera xore kxosi Makwae e ne e le kxosi Moetsane xore, me moetsane a mo hlola ke ha ne kxosi a neta Luting. Jaanong kxosi moetsane a dula thabeng ya Maboloka se so, upijeno bana ba na moetsane. Ba na e bile teng thabeng ya Maboloka. Ya re ha so bo kxosi Thaba-maboloka se tse:

- 1. Long thaba ke Maboloka
- 2. E bone e boloka bo mang?
- 3. E tseletse Makwae morwa oa Morothoane
- 4. Baba buana jalo ke barwana ba Moetsane

Polelo e nwe ya re 'so no oca na le nahlanka eo mang oa so moetsane se tse ke ena Kwiepane me a dula thabeng ya Kadime. Kadime e ne e le ^{modira} oa na Moetsane me a tlamaya janka lehlaneng hla. E ne e re ha naki se leng a tlamae a tsoele nahlape a se so volera kong?

Lehlaneng /

2.

376

K32/22

7

Lehloaneng. Thabeng ena a na a a iwela monna eo nongwe aone
a bolawa ke tshoa. ke fa eo tse ke Lehloaneng.

Thala-ntota: thabeng ena eo no eo dula kaosi Thulo monna
kaosi Mokxole. O re a belwe ke maswe Mokxole aone. Inle
fa eo tse ke Thala-ntota ke ka aone eo no eo dula bina.

feela teng me ba bolawa monna, eo eo no eo tse ke ntota teng.
Xa tse ba re ra seka tefatsa. Me ba ne ba mohlale ba
molaya. Siliwa: E na ke thaba e aone eo nang le uthe

ya thuto teng. Moreti a lekasa eo eo tseeng Netere o na a
awela aone le aone sebita fa aone le aone teng
mo. Moradinyana: ena ke thaba e kaed. Ka fa ~~thaba~~ aone
eone eo na le ditaba tse di kaed. Xape eo na le behaha

je kaed jaone aone itaone aone le fella eo hae
ka fa aone aone lefaha lona aone le lehaka ja le
outaone. Xape fa batho ba ya kwa pele ba fihlela

letsa je kaed ka fa teng ka leaone lona. Balha ba
he ba tsaone ka fa teng ka ba ee, eo fihle, letsaone lona
eoba ba thaba eo fetela pele. Tlokobing: thabeng ena ke no

eo aone aone lona ntoa ya 'Bantso teng ba lona le Mabusa
E re a le ka nako ya fa eo lona kaosi medi. Diphiring.
Mona aone eo dula ditaba aone. Borolozolo aone, eo

dula kaosi Baloroko teng. Dinoka ba Taung ke: Zhoqhoane
jaone re boletse. Dinoka tsaone di ella nongwe e kaed
Makxaleng. etoha ya Zhoqhoane e re ya tsaone monna aone

itaive

K32/22

itriwe, me a bonua ke badisana a zule.
 Pona le motsoedi o mosoto, o o ne ditshathring tra
 thaba e se tweng, naidoka ne o gela thata. E the
 re na pula e ka na se utswae ka one na o duma maru ka
 fa teng, na dikwara tra motsoedi ana. Teng se dula
 dikwara tra dikwara cone tra di tle di cone ka metse
 ka nako e nqwe. Pitsoe: Sekweng se se cone ke
 Mamabua. Sekweng se se no dula moradimogolo
 se, monqwe setwe Mamabua teng. Xotwe o na a
 thabesetwe teng a dula setwe a tle e fole. O re a dula
 laga kopaxeng se le mo sekweng seo. Ka na cone fa
 setwe ke Mamabua. Thabeng ya Maloloka, se na le
 dikwara tra dikwara tra se nang le ditshathring tra,
 di kwaxamphing teng. Ditshathring tra, di kwadilwa ke
 letsoke se se fihlele ne ka di matsoe, ke pula le difako
 tra di nang ka ngwaka le ngwaka. Ditshathring tra di a
 kwapla se lona ke tra: batho, dikwano, dikhu, dipudi, dipita,
 mevatla, dikwalo le dijana. Badiri tra difo tra se fa itriwe,
 me kwaxoxole bare di ne di fuplwa ke Bama le kwaxoxole.
 Lefatse la Taung (mesotho) le kwaxoxole mokwano e utsweng
 jana: ka Rabhini, ka Dopoloi, ka letshathring, ka Mokomane, ka
 Moeketi, ka Rakudubane, ka Thabo boiu, ka Mohohlö, ka
 Salmon, ka Monyaka, ka Monare le ka Ramonate. Kwani ya
 Taung ke Moeketi morua Mokwalo

END IS 376